सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) र नियमावली २०६५ को नियम (३) बमोजिम सार्वजनिक गरिएको

स्वतः प्रकाशकन (Pro-active Disclosure)

आ.व. २०८०/८१ को दोस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन

दोस्रो त्रैमासिक विवरण

सूचना सार्वजनिक गरेको मिति : २०८० माघ

१. निकायको स्वरुप र प्रकृति : नेपालमा कारागार व्यवस्था

नेपालमा कारागार (जेल) को इतिहास वि.सं.१९७१ बाट सुरु भएको हो । नेपालको पहिलो कारागार हालको कारागार कार्यालय, जगन्नाथदेवल, काठमाडौं हो ।यसलाई सुरुमा सदर जेल भनिन्थ्यो । पहिले जेल मुख्तियारको मातहतमा रहन्थ्यो र त्यसको प्रमुख "रोलवाला जर्नेल" रहने व्यवस्था थियो । २००७ साल पश्चात कारागार प्रशासन गृह मन्त्रालय अन्तर्गत रहने व्यवस्था भयो । काठमाडौं उपत्यकाका कारागारहरुको उपत्यका अंचल कमिशनर र जिल्लास्थित कारागारहरुको प्रशासन बडाहाकिमको प्रत्यक्ष निर्देशन र नियन्त्रणमा सञ्चालन भएको पाइन्छ ।

तत्कालिन समयमा नेपालको अञ्चल तथा जिल्लाको विभाजन (१४अञ्चल र ७५ जिल्ला) पश्चात यो स्थानीय प्रशासनको नियन्त्रण र निर्देशनमा हुनथाल्यो । २०१९ सालमा कारागार सम्बन्धी व्यवस्था गर्न कारागार ऐन, २०१९ निर्माण भयो । हाल कारागार ऐन, २०१९ खारेज भई कारागार ऐन, २०७९ मिति २०७९ असोज ९ गते देखि लागू भएको छ। कारागार ऐन, २०७९ को दफाले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कारागार प्रशासनलाई व्यवस्थित र नियमित गर्न कारागार नियमावली, २०२० को पन्ध्रौ संशोधन तर्जुमा भै मिति २०७९ पौष १८ गते देखि लागू भएको छ। गृह मन्त्रालयको कारागार व्यवस्थापन महाशाखाद्वारा सम्पादन भई आएको कारागार व्यवस्थापन तथा प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरू प्रभावकारी एवं सवल बनाउन २०५० साल श्रावण १ गतेदेखि गृह मन्त्रालय अन्तर्गत केन्द्रीय तहमा कारागार व्यवस्थापन विभागको स्थापना भएको हो । तत्पश्चात कारागार व्यवस्थापन र प्रशासन सम्बन्धी काम कारागार व्यवस्थापन विभाग अन्तर्गत हुँदै आएको छ ।स्थानीय तहमा कारागार कार्यालयमा सम्बन्धित जिल्लाको प्रमुख जिल्ला अधिकारीको प्रत्यक्ष निर्देशन र नियन्त्रणमा रहने व्यवस्था छ।

नेपालमा हाल ७७ जिल्ला मध्ये धनुषा, बारा, भक्तपुर, पूर्वी रुकुम र पूर्वी नवलपरासी गरी पाँच जिल्ला बाहेकका ७२ जिल्लामा ७४ वटा कारागारहरु रहेका छन् । बाँकेको नौबस्तामा पनि नयाँ कारागार भवन तयार भएको छ।एकै जिल्लामा दुईवटा कारागार सञ्चालन भएका जिल्लाहरु दाङ र काठमाडौं हुन् । दाङ जिल्लामा घोराही र तुल्सीपुर तथा काठमाडौं जिल्लामा जगन्नाथदेवल र डिल्लीबजारमा कारागारहरु रहेका छन् । नेपालमा हाल मोरङ, पर्सा, भक्तपुर, मकवानपुर, कास्की, रुपन्देही, बाँके र डोटी गरी ८ वटा बालसुधार गृहहरु संचालनमा रहेका छन् ।

२. निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार: कारागार व्यवस्थापन विभागका कार्यहरू :

कारागार व्यवस्थापन सम्बन्धी काम गर्ने केन्द्रीय निकायको रुपमा कारागार व्यवस्थापन विभागको स्थापना भएको हो। गृह मन्त्रालय अन्तर्गत रहेको कारागार व्यवस्थापन विभागले गर्ने कार्यहरुलाई निम्न बुँदामा उल्लेख गर्न सकिन्छ ।

१. कारागार व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित आवश्यक नीति तर्जुमा गरी मन्त्रालय समक्ष पेश गर्ने।
२. बन्दीको सेवा सुविधा लगायत विषयमा आवश्यक मापदण्ड निर्धारण गर्ने।
३. कारागारलाई सुधारगृहका रुपमा विकास गरी बन्दीलाई मनोसामाजिक परामर्श सहित उत्पादनको कार्यमा लगाउन आवश्यक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
४. बन्दी स्थान्तरणको लागि आधार तथा मापदण्ड निर्धारण गर्ने।
५. कारागारलाई लैङ्गिमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री बनाउन आवश्यक संरचनात्मक तथा व्यवस्थापकीय कार्य गर्ने ।
६. प्रचलित कानून बमोजिम कैदकट्टा सम्बन्धी कार्य गर्ने।
७. कारागारको अनुगमन, निरीक्षण र सुपरिवेक्षण गर्ने।

३. कारागार कार्यालयहरुको दरबन्दी विवरण

क्र.सं.	रा.प. द्वितीय	रा.प. तृतीय		रा.प.अनं. प्रथम				रा.प.अनं. द्वितीय			श्रेणी विहिन	
१	उप सचिव	शा.अ.	प्रा. (मे.अ.)	ना.सु.	ले.पा.	प्रा. (सि.अ. हे.व.)	क.अ.	खरीदार	स.ले.पा.	स.क.अ.	का.स.	ह.स.चा.
२	७	५८	१	८२	१७	७६	६	७१	५६	६१	३४५	३३
अन्य												
१	केन्द्रीय कारागार अस्पताल	मे.सु. -१, रेडियोलोजिष्ट -१, साईकाट्रिक विशेषज्ञ -१, डर्मालोजिष्ट -१, जनरल फिजिसियन - २, जनरल सर्जन -२, ल्याव टेक्नोलोजिष्ट -१, नर्सिङ अधिकृत -१, शाअ-१, हे.अ. ३, रेडियोग्राफर -२, ल्याब टेक्निसियन - १, स्टाफ नर्स -१२, मेडिकल रेकर्डर -१, फार्मेसी सहायक -२, वा.मे. ओभरसियर-१, नेत्र सहायक -१, डेण्टल सहायक -१, स.क.अ-२, अ.हे.ब.-२, खरिदार-१, मे.अ.-६, ना.सु-३, क.अ.-१ ले.पा.-१, ह.स.चा.-३, का. स. १४, ।										
२	मनोसामाजिक अपाङ्ग बन्दी अस्पताल	कन्सल्टेन्ट साइक्याट्रिक- १, मे.अ.-२ शा.अ.-१ ना.सु.-१ ले.पा.-१, स.क.अ.-१, अ.न.मी.-२, हे.अ. -२, अ.हे.व. -२, ह.स.चा.-१, का.स.-२,										

४. कारागार व्यवस्थापन विभाग तथा कारागार कार्यालयहरुबाट प्रदान गरिने सेवाहरु

कारागार व्यवस्थापन विभाग

नागरिक बडापत्र (Citizens Charter)

सेवा सुविधाको विवरण	आवश्यक पर्ने कागजपत्रहरु प्रमाणहरु	शुल्क/दस्तुर	लाग्ने समय	जिम्मेवार पदाधिकारी शाखा /फाँट	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
१. न्यायिक तथा अर्धन्यायिक निकायहरुको आदेशले कारागारहरुमा आउने थुनुवा, कैदी बन्दीहरुको अभिलेख राख्ने।	थुनामा पठाउने निकायको स्पष्ट आदेश हुनुपर्ने।	नि:शुल्क	तुरुन्त	जेलर (सम्बन्धित कारागार)	प्र.जि.अ.	
२. i) बन्दीहरुको सिदा व्यवस्था। चामल ७०० ग्राम र ८० रुपैयाँ। ii) नाबालकलाई - ७ महिनादेखि १ वर्षका लागि १०० ग्राम र ५० रुपैयाँ। १-३ वर्षका लागि १५० ग्रा. र ५० रुपैयाँ। ३-५ वर्षका लागि २०० ग्रा. र ५० रुपैयाँ। ५-७ वर्षका लागि २५० ग्रा. र ५० रुपैयाँ ७-१२ वर्षका लागि ४५० ग्रा र ५० रुपैयाँ। १२ वर्ष माथिका लागि ६०० ग्रा. चामल र ५० रुपैयाँ। iii) दशैँ खर्च प्रतिवर्ष रु ३००। iv) स ुत्केरी खर्च रु २०००।	बन्दीको अभिलेख	नि:शुल्क		जेलर (सम्वन्धित कारागार)	प्र.जि.अ.	
३. बन्दीहरुका लागि लत्ता कपडा उपलब्ध गराउने। ७ व ैशाख र कार्तिकमा गरी वर्षको २ पटक लगाउने कपडा। २ वर्षमा १ पटक ओढ्ने ओछयाउने कपडा पाउने।	बन्दीको अभिलेख	नि:शुल्क	तोकिएको निर्दिष्ट समयमा वितरण हुने।	जेलर (सम्वन्धित कारागार)	प्र.जि.अ.	
४. बन्दीहरुलाई स्वास्थ्योपचार, मनोरञ्जन, शिक्षा, सदाचार,सिपविकास समेतका अवसर दिलाउने।	बन्दीको अभिलेख	नि:शुल्क	स्वास्थ्योपचार तुरुन्तै र अन्य आवश्यकता अनुसार।	जेलर (सम्वन्धित कारागार)	विभाग	
५. बन्दीगृह लगायत भौतिक संरचनाको निर्माण, मर्मत संभारको प्रवन्ध।	बन्दीगृह र भौतिक अवस्थाको स्पस्ट स्थितिका आधारमा	आवश्यक्ता अनुसार	नियमित रुपमा	सम्वन्धित कारागार प्रशासन	विभाग	

सेवा सुविधाको विवरण	आवश्यक पर्ने कागजपत्रहरु प्रमाणहरु	शुल्क/दस्तुर	लाग्ने समय	जिम्मेवार पदाधिकारी शाखा /फाँट	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
६. (क) बन्दीहरुको शतप्रतिशत कैद मुक्त भएको आदेश दिने।	जेलरबाट परमाणित भै आएको छुट पाउने सिफारिस।	नि:शुल्क	७ दिन अगावै कारागार कार्यालयले विभागमा पठाउनुपर्ने।	जेलर, प्र.जि.अ.	गृह मन्त्रालय	
(ख) राष्ट्रिय पर्व तथा अन्य महत्वपूर्ण उत्सवहरुको उपलक्ष्यमा हुने कैद माफी मिनाहा तथा छुट।	बन्दीहरुको अभिलेखको आधारमा असल चालचलन सहितको सम्वन्धित जेलर र प्र.जि.अ. को सिफारिस	नि:शुल्क	बन्दीहरुको अभिलेखको आधारमा असल चालचलन सहितको सम्वन्धित जेलर र प्र.जि.अ. को सिफारिस कारण सहित जेलर र प्र.जि.अ.को सिफारिस	कारागार व्यवस्थापन विभाग	गृह मन्त्रालय	
७. बन्दीहरुको सामूहिक माग, निवेदन आदि सम्बन्धित निकायमा पठाउने व्यवस्था गर्ने।	कारण सहित जेलर र प्र.जि.अ.को सिफारिस	नि:शुल्क	जेलर र प्र.जि.अ. को सिफारिस	निर्देशक	महानिर्देशक	
८. बाल बिज्याईका एवं बन्दीका साथमा रहेका आश्रित हरुलाई क्रमशः बालसुधार गृहमा राख्न संस्थाहरुसँग सम्पर्क र समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था गर्ने।	जेलर र प्र.जि.अ. को सिफारिस	नि:शुल्क	कारागार नियमावली एवं नेपाल सरकारले तर्जुमा गरेको नीति निर्देशन अनुरुपको प्रक्रिया पुप्याउनुपर्ने।	जेलर	जिल्लामा प्र.जि.अ. र विभागमा महानिर्देशक	
९, बन्दीका आफन्त, मित्रहरु, कानून व्यवसायीहरु तथा विभिन्न राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाका प्रतिनिधिसमेतलाई बन्दीहरुसँग भेटघाटको व्यवस्था मिलाउने।	कारागार नियमावली एवं नेपाल सरकारले तर्जुमा गरेको नीति निर्देशन अनुरुपको प्रक्रिया पुप्याउनुपर्ने।	नि:शुल्क	सम्वन्धित व्यक्तिको निवेदन /कारण सहितको जेलर र प्र.जि.अ.को सिफारिस	जेलर	प्र.जि.अ.	
१०. कारागारमा रहेका बन्दिहरुको स्थानान्तरण।	सम्वन्धित व्यक्तिको निवेदन/कारण सहितको जेलर र प्र.जि.अ.को सिफारिस	नि:शुल्क		जेलर/प्र.जि.अ.	महानिर्देशक	

५. कारागार व्यवस्थापन विभागको संगठनात्मक संरचना र दरबन्दी

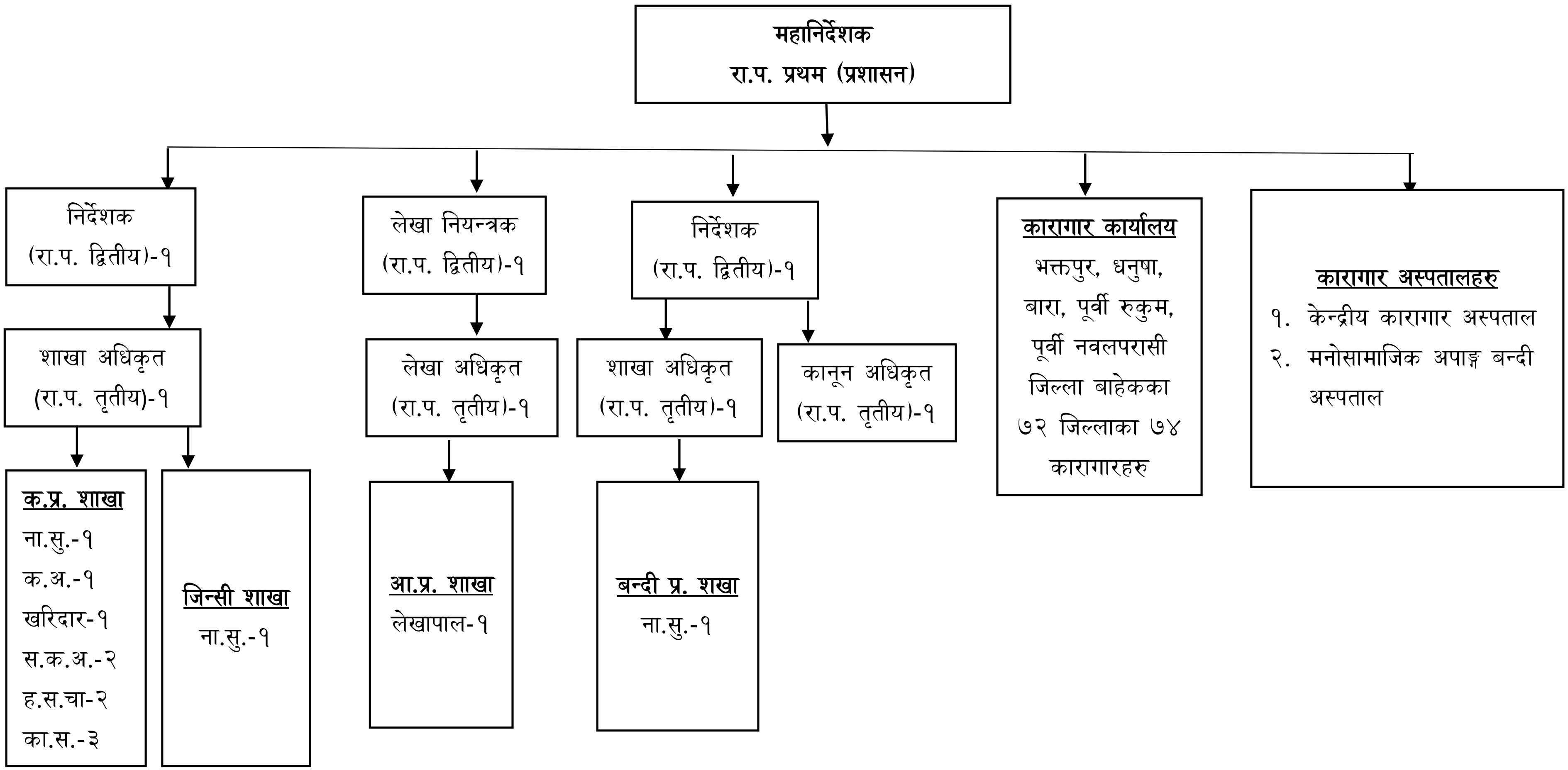

६. सेवा प्रदान गर्ने जिम्वेवारी र कर्मचारी विवरण

क) कारागार ब्यवस्थापन विभागको कर्मचारी विवरण र जिम्मेवार शाखा

सि.न.	नाम	पद	जिम्मेवारी	सम्पर्क न.
१	श्री काशि राज दाहाल	महानिर्देशक		9851140007
२	श्री अनुज भण्डारी	निर्देशक	प्रशासन तथा योजना	9851332594
३	श्री कमल प्रसाद पाण्डे	निर्देशक	बन्दी प्रशासन	9855047777
४	श्री लक्ष्मी प्रसाद जोशी	उपसचिव (लेखा)	आर्थिक प्रशासन	9851332595
५	श्री रामचन्द्र शिवाकोटी	शाखा अधिकृत	प्रशासन तथा योजना	9851208129
६	श्री राजेन्द्र कुमार गौतम	शाखा अधिकृत	बन्दी प्रशासन	9851209129
७	श्री मनोज कुमार जोशी	लेखा अधिकृत	आर्थिक प्रशासन	
८	श्री तुल बहादुर खड्का	कानून अधिकृत	कानून	
९	श्री जानकी शर्मा गौतम	नायव सुब्बा	प्रशासन तथा योजना	
१०	श्री विश्वविजय पाण्डे	नायव सुब्बा	बन्दी प्रशासन	
११	श्री दुर्गा देवी कोइराला	नायव सुब्बा	जिन्सी	
१२	श्री गंगा बहादुर थापा	लेखापाल	आर्थिक प्रशासन	
१३	श्री सन्तोष कुमार शाह	कम्प्युटर अपरेटर	बन्दी प्रशासन	
१४	श्री मिना के सी	कम्प्युटर अपरेटर	प्रशासन तथा योजना	
१५	श्री फडिन्द्र बहादुर पौड्यल	खरिदार	प्रशासन तथा योजना	
१६	श्री भावना पौडेल दाहाल	स.क.अ.	आर्थिक प्रशासन	
१७	श्री काले तामांग	ह.स.चा	प्रशासन तथा योजना	
१८	श्री केशव बहादुर भुजेल	ह.स.चा	प्रशासन तथा योजना	
१९	श्री वाला सुबेदी	ह.स.चा	प्रशासन तथा योजना	
२०	श्री लक्ष्मी थापा	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन तथा योजना	
२१	श्री सरोज सिग्देल	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन तथा योजना	
२२	श्री भिमा तामांग	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन तथा योजना	
२३	श्री पशुपति पाण्डे	कार्यालय सहयोगी	पाले पहरा	

ख) देशका विभिन्न कारागारहरुमा रहेका बन्दीहरूको २०८० पौष मसान्तसम्मको मास्केवारी लगायत कारागार र बन्दी सम्बन्धी विवरण पछाडि अनुसूचीमा संलग्न छ ।

७. सेवा प्रदान गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

दस्तुर कुनै नलाग्ने र अवधि प्रक्रिया पूरा भए तुरुन्त ।

८. निर्णय गर्ने प्रकृया र अधिकारी

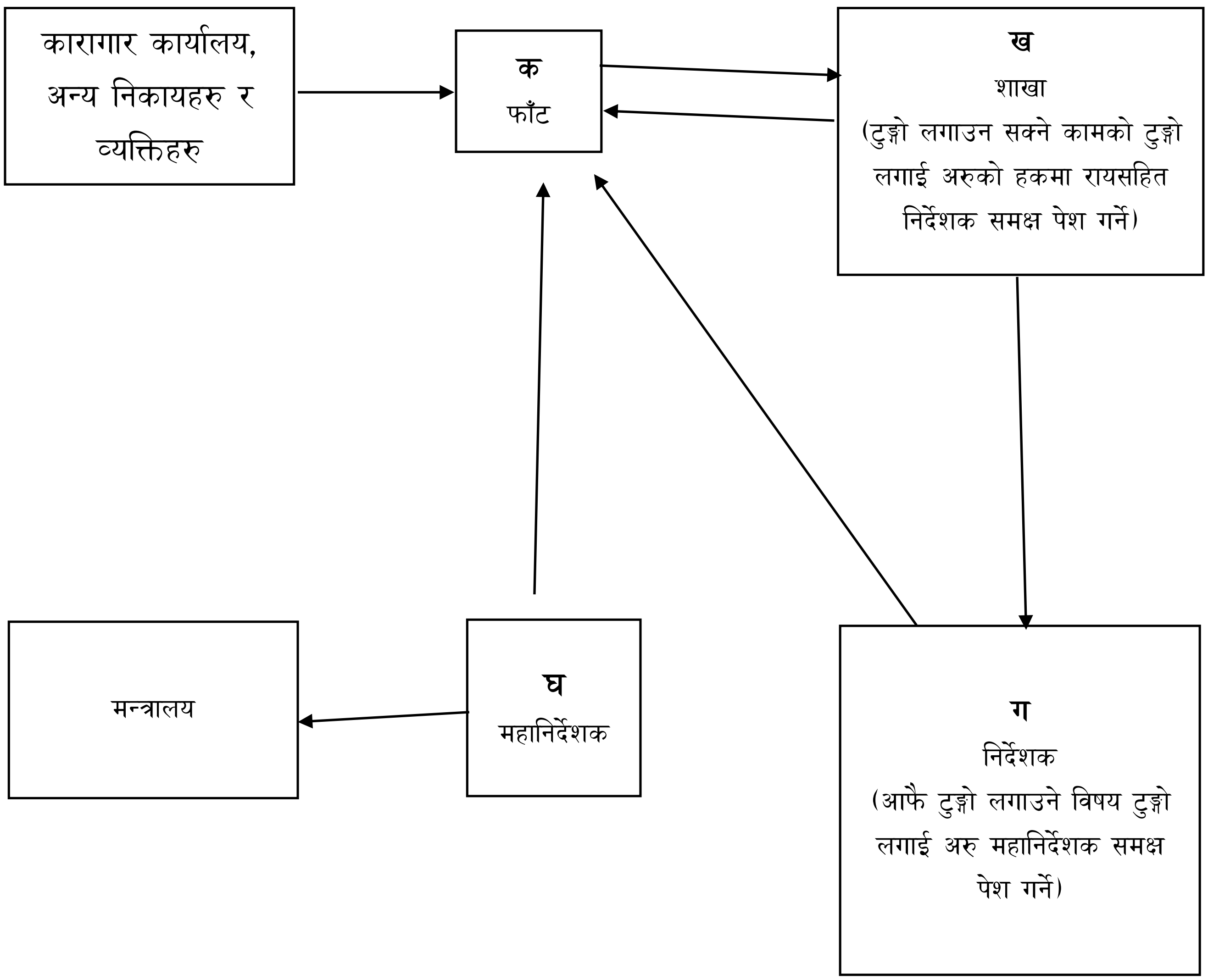

९. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

- महानिर्देशकबाट भएका निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी श्रीमान् सचिवज्यू गृह मन्त्रालय, साथै विभागका निर्देशकहरूबाट भएको निर्णय उपर महानिर्देशक।
- न्यायिक निर्णयउपर पुनरावेदन अदालत।

१०. यस अवधिमा सम्पादन गरेको मुख्य कामको विवरण

भौतिक पुर्वाधार निर्माणतर्फ

- दोस्रो चरणको निर्माण कार्य चालु आ.व.मा सम्पन्न हुने अवस्था रहेको ।दोस्रो चरणको भवन हस्तान्तरण भएपछि १३७० जना कैदीबन्दीलाई विभिन्न कारागारबाट सरूवा गरी संचालन हुने। सोको लागि चालु आ.व.मा O & M Survey गर्ने प्रक्रियमा रहेको। तेस्रो निर्माणका लागि अर्थ मन्त्रालयबाट स्रोत सुनिश्चितता र चालु आ.व. लाई आवश्यक पर्ने बजेट प्राप्त नभएकोले प्रक्रिया अघि नबढेको ।
- कारागार संचालनको लागी O&M सहमतिका लागि गृह मन्त्रालयबाट मिति २०८०।०४।२५गते अर्थ मन्त्रालयमा अनुरोध भएकोमा मिति २०८० माघमा सहमति प्राप्त भई संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा पठाइएको।
- प्यारोल कार्यान्वयनका लागि १४३ जनालाई प्यारोल समितिको बैठकबाट निर्णय भई कारागार प्रशासकलाई लेखि पठाइएको।
- पाचँथर, मोरङ,हुम्ला, मुगु, बझाङ, जाजरकोट, सुर्खेत गरी थप ८ वटा कारागार भवनहरु निर्माणका कार्यक्रममा LMBIS संशोधन गरी शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग मार्फत निर्माण भै रहेको। सोको प्रगति निम्नानुसार छ।

क्र.स.	कारागारहरुको नाम	हालसम्मको प्रगति विवरण	भौतिक प्रगति
1.	केन्द्रीय कारागार भवन निर्माण (दोस्रो चरण/तेस्रो चरण)	दोश्रो चरण निर्माण कार्यको सम्पुर्ण ब्लकको निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा, स्यानिटेसन र इलेक्ट्रिकलको लगायत फिनिसिङको कार्य हुदै । तेस्रो चरणको श्रोत सुनिश्चितता प्राप्त नभएकोले प्रकृया अघि नबढेको।	92%
2.	क्षेत्रीय कारागार नौवस्ता, बाँके (दोस्रो चरण)	गत आ.ब.मा निर्माण कार्य सम्पन्न भई रु.१९,४४,७३५।२३ भुक्तानी दिन बाँकी रहेको तथा यस आ.ब.मा रु.१० लाख बजेट विनियोजन भएकोमा थप रु.१० लाख बजेट आवश्यक भएको ।	100%
3.	कारागार कार्यालय भवन निर्माण, मोरङ	पुरुष कारागार भवन, नेपाल प्रहरी, शसस्त्र प्रहरी, प्रशासनिक भवन, जेलर आवास, कम्पाउण्डवाल, बुर्जा-सेन्ट्री पोष्टको फिनिसिङ कार्य अन्तिम चरणमा रहेको । महिला कारागार तथा टलवालको कार्य भइरहेको ।	85%
4.	कारागार कार्यालय भवन निर्माण, पाँचथर	महिला बन्दी गृहको पहिलो तला र सुरक्षाकर्मी ब्लकको पहिलो तला ढलान सम्पन्न ।	37%
5.	क्षेत्रीय कारागार नौवस्ता, बाँके (तेस्रो चरण)	डिटेल डिजाईन र लागत अनुमान तयार भएको, वजेट अभाव साथै श्रोत सुनिश्चितता प्राप्त नभएको हुँदा खरिद प्रकृया अगाडी नबढेको ।	

6.	कारागार कार्यालय भवन निर्माण (दोस्रो चरण) हुम्ला	बोलपत्र स्वीकृत भई सम्झौताको चरणमा रहेको ।	
7.	कारागार कार्यालय भवन निर्माण (दोस्रो चरण) मुगु	बोलपत्र स्वीकृत भई सम्झौताको चरणमा रहेको ।	
8.	कारागार कार्यालय भवन निर्माण (दोस्रो चरण) बझाङ	आयोजना मिति २०८१ असार मसान्तमा निर्माण कार्य सम्पन्न गरि सक्नुपर्ने भएको तर योजनामा बजेटको अभाव भएको ।	20%
9.	कारागार कार्यालय भवन निर्माण जाजरकोट	बजेट अभावका कारण टेण्डर प्रक्रियामा जान नसकिएको ।	
10.	कारागार कार्यालय भवन निर्माण सुर्खेत	फाउण्डेसनको काम भैरहेको ।	10%

नीति र कानूनी सुधारतर्फ

- कारागार नियमावलीको मस्यौदा तर्जुमा गरी स्वीकृतिको लागि मन्त्रालयमा पेश गरिएको ।

माफी मिनाहा र अन्य

- २०८० असोज ३ गते संविधान दिवसमा ६८४ जना बन्दीहरूको कैद मिनाहा गरि कैदमुक्त गरिएको। यस अवधिमा सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट भएको आदेश बमोजिम कैद कट्टी नियमावलीमा संशोधन प्रक्रिया शुरू भएकोले संशोधन भएपछि प्रक्रिया अघि बढ्ने।
- आ.व. २०८०/८१ को दोस्रो त्रैमासिकमा जम्मा ३६१ जना कैदीबन्दीलाई उपचार, शान्ति सुरक्षा र घरायसी प्रयोजनको लागि उपयुक्त स्थानमा स्थानान्तरण गरिएको ।
- कामदारी सुविधा समेत जोडेर तेकिएको कैद भुक्तान गरी विभिन्न मुद्दामा कारगारमा रहेका १३५जना कैदीहरूलाई कैदमुक्त गरिएको ।
- आ.व.२०८०/८१मा ५२ कारागारका चौकिदार स्वीकृत दिएको।यस अविधमा थप ७ कारागारमा चौकिदार नियुक्ति समर्थन गरिएको।
- उपत्यका भित्रका ३ वटा कारागारबाट ९३३ जना कैदीबन्दिहरूको स्वास्थ्य बीमाका लागि निर्णय भई स्वास्थ्य बीमा बोर्डमा पठाइएको र अन्यको हुने प्रक्रियामा रहेको।

बेरुजु फछ्यौट तर्फ

- विभाग र कारागार कार्यालय अन्तर्गत कुल बेरुजु रु ११,०३,५३,०००/- (एघार करोड तीन लाख त्रिपन्न हजार)
- सम्परीक्षणका लागि मलेपमा पेश भएको रु १,८९,८३,०००/- (एक करोड उनानब्वे लाख त्रियासी हजार)

- ❖ गृह मन्त्रालयमा नियमितका लागि पेश भएको रु १,४०,४५,०००/- (एक करोड चासिल लाख पैतालिस हजार)
- ❖ सम्परीक्षणको लागि कागजात प्रमाण पेश हुन आएको रु.३१,४७,०००/-(एकतीस लाख सर्चालीस हजार)
- ❖ गृह मन्त्रीज्यू स्तरीय निर्णयबाट मिन्हाको लागि मन्त्रीपरिषदमा पेश हुन बाँकी रु.३१,१८,००० -/(एकतीस लाख अठार हजार)

११. विभागीय प्रमुख र सूचना अधिकारीको नाम र पद

विभागीय प्रमुख - श्री काशि राज दाहाल , महानिर्देशक (९८५११४०००७)

प्रवक्ता एवं गुनासो(नोडल) अधिकारी - श्री कमल प्रसाद पाण्डे, निर्देशक (९८५५०४७७७७)

सूचना अधिकारी - श्री रामचन्द्र शिवाकोटी, शाखा अधिकृत(९८५१२०८१२९)

१२. ऐन, नियम वा विनियम वा निर्देशिकाको सूची

१. नेपालको संविधान
२. कारागार ऐन, २०७९
३. कारागार नियमावली, २०२० (१५ औं संशोधन)
४. फौजदारी कसूर (सजाय निर्धारण तथा कार्यान्वयन) ऐन, २०७४
५. फौजदारी कसूर (कैदकट्टा) नियमावली, २०७६
६. ज्येष्ठ नागरिक ऐन, २०६३
७. बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५
८. निजामती सेवा ऐन, २०४९
९. निजामती सेवा नियमावली, २०५०
१०.मुलुकी अपराध संहिता, २०७४
११.स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८
१२.मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४
१३.प्रशासकीय कार्य फछ्र्यौट नियमहरू, २०२६
१४.कारागार व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७३
१५.मनोसामाजिक अपाङ्ग बन्दी अस्पताल संचालन कार्यविधि, २०७७
१६.सर्वोच्च अदालतबाट सम्बन्धित विषयमा भएको आदेश र फैसलाहरु
१७.नेपाल सरकारको सम्बन्धित विषयका नीति निर्देशन र निर्णयहरु

१८.नेपाल सरकारले कारागार व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित विषयमा गरेको सन्धि, सम्झौता र सहमतिहरू

१९.बन्दीहरुको बडापत्र, २०६०

२०.कारागार व्यवस्थापन विभाग, विभाग र मातहतका निकायहरुबाट विद्यमान ऐन कानून र कार्यक्षेत्रको परिधिभित्र नीतिगत निर्णयहरु लगायत अन्य ऐन, नियम, निर्णय, परिपत्र आदि ।

१३. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण रु. हजारमा

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कुल बजेट		पौष मसान्त सम्मको खर्च	
		चालु बजेट	पूंजिगत बजेट	चालु खर्च	पूंजिगत खर्च
१	कारागार व्यवस्थापन विभाग	१४५३००	५८३३००	९७३०	४८२५०
२	कारागार कार्यालय	२११३४००	१६५१००	१०७४२९१	४४७०२
	जम्मा	२२५८७००	७४८४००	१०८४०२१	९२९५२

१४. तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण

१४ जिल्लाका २५४२ जना बन्दीहरुलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराइएको।

१५. अघिल्लो आर्थिक वर्षमा सार्वजनिक निकायले कुनै कार्यक्रम वा आयोजना सञ्चालन गरेको भए सोको विवरण छैन ।

१६. सार्वजनिक निकायको वेबसाइटमा भए सोको विवरण

वेवसाईट www.dopm.gov.np ईमेल mail@dopm.gov.np

१७. सार्वजनिक निकायले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता र ऋण अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग सम्झौता सम्बन्धी विवरण छैन ।

१८. सार्वजनिक निकायले सञ्चालन गरेको कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन

अनुसुचिमा समावेश छ ।

१९. सार्वजनिक निकायमा निकायले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संकलन गर्न तोकिएको समयावधि

सुचनाको हक सम्बन्धि ऐन, २०६४ तथा नियमावली २०६५ बमोजिम कारागार व्यवस्थापन विभागका सूचनाको वर्गीकरण

सि.न.	बिषय	सूचनाको प्रकार	कैफियत
१	साधरण सार्वजनिक गर्न सकिने	१. कारागार व्यवस्थापनको लागि छुटिएको बजेट, कार्यक्रम, खर्च र लेखा परिक्षण तथा बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी २. कारागार कार्यालयहरुको निरीक्षण तथा अनुगमन प्रतिवेदन ३. थुनुवा वा कैदीलाई छोड्न पर्ने फेसला वा आदेश भएको सूचना ४. कारागार कार्यलयहरुको मासिक प्रतिवेदन् ५. कारागार कार्यालयहरुमा रहेका कर्मचारी तथा दरबन्दी सम्बन्धी विवरण ६. कारागार कार्यालयहरुमा सन्चालन गरिएका कार्यक्रमहरु ७. थुनुवा कैदी बन्दीहरुलाई दिइने सेवा र सुबिधा ८. कैद छुट पाएकाहरुको विवरण ९. कारागारहरुको क्षमता तथा कैदीहरुको अवस्था	
२	गोप्य निश्चित समयपछि सार्वजनिक गर्न सकिने	१०. कैद माफी मिनाहा सम्वन्धि विवरण ११. कैदीहरुको ब्याक्तिगत विवरण तथा सुरक्षा अवस्था १२. तोकिएका निषेधित बस्तुहरु कारागार भित्र लगेको बिषयहरु १३. जेलरले थुनुवा वा कैदीलाई सजाय गरेको बिषय १४. कैदी बन्दीको स्थान्तरण सम्वन्धी बिषय १५. जेलबाट भागे भगाएको बिषयहरु	
३	अति गोप्य सार्वजनिक गर्न नसकिने	१६. शान्ति सुरक्षा तथा जेलमा हिंसा नियन्त्रण गर्न गरिएका कामहरु १७. जेलमा रहदा थप अपराध गर्न सक्ने सुचना अनुसार सो नियन्त्रण गर्न गरिने क्रियाकलापहरु १८. शान्ति सुरक्षाको दृष्टिकोणले संम्वेदनशील बिषय	

२०. सार्वजनिक निकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना दिएको विवरण

छैन ।

२१. सार्वजनिक निकायमा सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सोको विवरण

छैन ।

रामचन्द्र शिवाकोटी
सूचना अधिकारी
मिति २०८०।१०।१७

अनुसूचि १

देशका विभिन्न कारागारहरूमा रहेका बन्दीहरूको २०८० पौष मसान्तसम्मको मास्केवारी

कैदी		थुनुवा		लिंग अनुसार		कुल मध्ये बृद्ध विदेशी आश्रित		बाल सुधार गृहतर्फका बालबालिका १२१४			
पुरुष	१५५६४	पुरुष	१०९५७	पुरुष	२६५२१	कुल मध्ये ६५ बर्ष माथिको संख्या	५८७	कैदी ६६४		थुनुवा ५५०	
महिला	८६९	महिला	७३५	महिला	१६०४	आश्रित बालबालिका	८१	बालक	६४७	बालक	५२७
जम्मा	१६४३३	जम्मा	११६९२	जम्मा	२८१२५	कुल मध्ये विदेशीको संख्या	१४१२	बालिका	१७	बालिका	२३

प्रदेश	क्र स	कारागार रहेको स्थान	कैदी		कैदी जम्मा	थुनुवा		थुनुवा जम्मा	लिग अनुसार		कुल कैदीबन्दी	६५ बर्ष माथि		आश्रित	विदेशी	
			पुरुष	महिला		पुरुष	महिला		पुरुष	महिला		कैदि	थुनुवा		राष्ट्रियता	संख्या
कोशी	१	ताप्लेजुङ	१११	०	१११	४१	०	४१	१५२	०	१५२	५	०	०	भारतीय	२
	२	पाँचथर	११३	९	१२२	३९	४	४३	१५२	१३	१६५	०	२	१	भारतीय	२
	३	इलाम	१९५	१४	२०९	५१	५	५६	२४६	१९	२६५	०	०	०	भारतीय/ भुटानी शरणार्थी	६
	४	झापा	७९८	४९	८४७	७१५	४३	७५८	१५१३	९२	१६०५	२२	१३	२	भारतीय ८८,भुटानी ४२	१३०
	५	धनकुट्टा	५७	४	६१	३७	२	३९	९४	६	१००	१	२	०		०
	६	तेह्रथुम	५६	३	५९	२६	१	२७	८२	४	८६	३	०	१		०
	७	संखुवासभा	९३	८	१०१	२५	०	२५	११८	८	१२६	८	२	०	भारतीय	१

	८	भोजपुर	७०	३	७३	४६		४६	११६	३	११९	१	०	०		०
	९	झुम्का सुनसरी	११४४	०	११४४	४४९	०	४४९	१५९३	०	१५९३	२६	३	०	भारतीय-५०, भुटानी-३	५३
	१०	मोरङ	४९३	५१	५४४	४५९	३८	४९७	९५२	८९	१०४१	३१	०	८	भारतीय ६०,भुटानी ४	६४
	११	सोलुखुम्बु	६१	९	७०	२४	२	२६	८५	११	९६	०	०	०		०
	१२	ओखलढुङगा	६४	४	६८	१७	२	१९	८१	६	८७	५	१	०		०
	१३	उदयपुर	१२५	८	१३३	१२१	५	१२६	२४६	१३	२५९	१	२	०	भारतीय	३
	१४	खोटाङ	१०५	१	१०६	२५	४	२९	१३०	५	१३५	०	०	०	भुटानी शरणार्थी	१
मधेश	१५	सप्तरी	२४९	९	२५८	१८४	१६	२००	४३३	२५	४५८	१३	०	१	भारतीय	२०
	१६	सिराहा	२१५	११	२२६	२८७	१३	३००	५०२	२४	५२६	११	०	२	भारतीय	१५
	१७	महोत्तरी	११९	०	११९	४७४	०	४७४	५९३	०	५९३	०	०	०	भारतीय	३८
	१८	सर्लाही	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	बन्दी नभएको	०
	१९	रौतहट	१९३	११	२०४	१५०	३	१५३	३४३	१४	३५७	०	०	३	भारतीय	१५
	२०	पर्सा	६४५	३७	६८२	७४५	२८	७७३	१३९०	६५	१४५५	४०	४	१	भारतीय	१८६
बागमती	२१	सिन्धुली	२००	३३	२३३	४६८	३६	५०४	६६८	६९	७३७	६	११	१५	भारत + बोलिवया +बर्मा	४३

	२२	दोलखा	१२५	०	१२५	३१	०	३१	१५६	०	१५६	१	०	०	चाईनिज	२
	२३	रामेछाप	२९१	१०	३०१	३७	११	४८	३२८	२१	३४९	६	०	१	भारतीय-९ जाम्वियन-१	१०
	२४	रसुवा	७८	५	८३	६	०	६	८४	५	८९	१	१	०	भारतिय-२ .पाकिस्तानी-१	३
	२५	नुवाकोट	१३१	१३	१४४	३२	४	३६	१६३	१७	१८०	४	०	१		०
	२६	धादिङ	१७०	१०	१८०	११४	१३	१२७	२८४	२३	३०७	१५	५	२	भारतीय	८
	२७	धुलिखेल काभ्रे	१०२	०	१०२	१९२	०	१९२	२९४	०	२९४	३	१	०	भारतिय-३क्यानडीयन -१ चाइनिज-४	८
	२८	चौतारा सिन्धुपाल्चोक	८९	०	८९	२६	०	२६	११५	०	११५	२	०	०		०
	२९	डिल्लीवजार	३१४	०	३१४	३५८	०	३५८	६७२	०	६७२	११	०	०	भारत -१९ , चिन -४ , पाकिस्तान -१ , सर्विया -१	२८
	३०	जग्न्नाथदेवल	१६२०	१८५	१८०५	१४३३	२६३	१६९६	३०५३	४४८	३५०१	८५	१४	१०	भारतीय+अन्य	२६५
	३१	नख्खु ललितपुर	८६०	०	८६०	६३९	०	६३९	१४९९	०	१४९९	०	०	०	भारतीय	९०

	३२	चितवन	४४०	३४	४७४	२५३	८	२६१	६९३	४२	७३५	१५	३	४	भारतीय	२०
	३३	भीमफेदी मकवानपुर	७५३	२२	७७५	२८८	१७	३०५	१०४१	३९	१०८०	१२	०	२	भारतीय	७८
गण्डकी	३४	मनाङ	५	०	५	०	०	०	५	०	५	०	०	०		०
	३५	मुस्ताङ	९	०	९	२	०	२	११	०	११	२	०	०		०
	३६	पर्वत	६३	४	६७	२४	०	२४	८७	४	९१	२	०	०	भारतीय	१
	३७	म्याग्दी	६६	२	६८	१६	१	१७	८२	३	८५	०	०	०	भारतीय	१
	३८	बाग्लुङ	११३	८	१२१	५४	६	६०	१६७	१४	१८१	४	०	१		०
	३९	गोरखा	२७	११	३८	७१	६	७७	९८	१७	११५	७	०	०		०
	४०	लमजुङ	४३	४	४७	४६	२	४८	८९	६	९५	०	०	०	भारतीय	०
	४१	दमौली तनहु	१२४	८	१३२	१६५	१८	१८३	२८९	२६	३१५	२४	३	३	भारतीय	३
	४२	कास्की	५३६	२२	५५८	१८२	२२	२०४	७१८	४४	७६२	११	९	१	भारतीय-१९,अमेरिकन-१ क्यानेडियन-१,जर्मन-१,चेक रिपव्लिक-१	२३
	४३	स्याङजा	७४	३	७७	६३	१	६४	१३७	४	१४१	४	०	०		०
लुम्बिनी	४४	नवलपरासी पश्चिम	३१०	४९	३५९	१२६	३६	१६२	४३६	८५	५२१	११	०	३	भारतीय	३९

	४५	पाल्पा	२१५	१५	२३०	३१	२	३३	२४६	१७	२६३	६	०	१	भारतीय	८
	४६	अर्घाखाची	३९	३	४२	२८	५	३३	६७	८	७५	४	०	०	भारतिय	२
	४७	गुल्मी	८३	८	९१	२२	४	२६	१०५	१२	११७	०	०	३		०
	४८	रोल्पा	८७	८	९५	२५	१	२६	११२	९	१२१	३	०	०		०
	४९	प्यूठान	५४	३	५७	३४	५	३९	८८	८	९६	४	०	०	भारतीय	१
	५०	कपिलबस्तु	२६५	०	२६५	२६८	०	२६८	५३३	०	५३३	८	३	०	भारतीय	२८
	५१	रुपन्देही	२२१	०	२२१	२५०	०	२५०	४७१	०	४७१	२	२	०	भारतीय	३८
	५२	तुलसिपुर दाङ	४९६	४०	५३६	१०	१८	२८	५०६	५८	५६४	१३	०	४	भारतीय	११
	५३	घोराही दाङ	१८४	०	१८४	२११	०	२११	३९५	०	३९५	३	१	०	भारतीय	४
	५४	बाँके	५३६	०	५३६	३९५	१	३९६	९३१	१	९३२	९	०	०	भारतीय	६५
	५५	बर्दिया	२७४	२६	३००	११५	२१	१३६	३८९	४७	४३६	५	५	२	भारतिय	१७
कर्णाली	५६	रुकुम पश्चिम	६२	५	६७	६५	४	६९	१२७	९	१३६	२	१	२		०
	५७	सल्यान	७४	१३	८७	५४	९	६३	१२८	२२	१५०	२	०	१	भारतिय	१
	५८	हुम्ला	०	०	०	१०	०	१०	१०	०	१०	०	०	०		०
	५९	जुम्ला	६६	४	७०	४४	०	४४	११०	४	११४	१	०	०		०
	६०	मुगु	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	बन्दी नभएको	०
	६१	कालिकोट	३५	५	४०	१८	०	१८	५३	५	५८	०	०	०		०

	६२	डोल्पा	१५	०	१५	८	०	८	२३	०	२३	०	०	०	०	०
	६३	जाजरकोट	४६	०	४६	३४		३४	८०	०	८०	३	०	०		०
	६४	दैलेख	११३	१२	१२५	३०	४	३४	१४३	१६	१५९	५	०	०	भारतिय	२
	६५	सुर्खेत	२३७	२१	२५८	९८	१४	११२	३३५	३५	३७०	२	२	२	भारतीय	२
सुदूर पश्चिम	६६	बझाङ	६१	०	६१	७	०	७	६८	०	६८	१	०	०	भारतीय	२
	६७	बाजुरा	३२	०	३२	२२	०	२२	५४	०	५४	४	०	०		०
	६८	अछाम	५८	४	६२	२१	०	२१	७९	४	८३	०	०	१		०
	६९	डोटी	५४	१	५५	७	०	७	६१	१	६२	१	०	०		०
	७०	कैलाली	३३८	२८	३६६	३२७	२५	३५२	६६५	५३	७१८	१५	५	३	भारतिय	४०
	७१	दार्चुला	५१	१	५२	२	०	२	५३	१	५४	२	०	०	भारतिय	१
	७२	बैतडी	६३	०	६३	११	०	११	७४	०	७४	३	०	०		०
	७३	डडेलधुरा	१२८	८	१३६	९	३	१२	१३७	११	१४८	१	०	०	भारतीय	८
	७४	कन्चनपुर	२२८	१०	२३८	२६०	९	२६९	४८८	१९	५०७	०	०	०	भारतीय	२४
			१५५६४	८६९	१६४३३	१०९५७	७३५	११६९२	२६५२१	१६०४	२८१२५	४९२	९५	८१	०	१४१२

सि.नं.	जिल्लाहरु	कैदी			थुनुवा			कुल जम्मा	आश्रित	विदेशी
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा			
१	बाल सुधार गृह भक्तपुर	१०८	१७	१२५	९१	२३	११४	२३९		
२	बालसुधार गृह मोरङ	१३६	०	१३६	८५	०	८५	२२१		
३	बालसुधार गृह कास्की	५९	०	५९	४०	०	४०	९९		
४	बालसुधार गृह बाँके जयड्ड	८८	०	८८	१२५	०	१२५	२१३		
५	बालसुधार गृह मकवानपुर	३३	०	३३	३९	०	३९	७२		
६	बालसुधार गृह डोटी	३९	०	३९	१२	०	१२	५१		
७	बालसुधार गृह पर्सा	३१	०	३१	८९	०	८९	१२०		
८	बालसुधार गृह रुपन्देही	५९	०	५९	२५	०	२५	८४		२ जना
९	बालसुधार गृह बाँके नौवस्ता	९४	०	९४	२१	०	२१	११५		
	जम्मा	६४७	१७	६६४	५२७	२३	५५०	१२१४		

अनुसूचि २

विभिन्न समयमा कारागारमा रहेका कैदीबन्दीको संख्या

सि. न.	विवरण	कैदी विवरण		थुनुवाको विवरण		कुल कैदीबन्दी			बिदेशी	बालबालिकाको विवरण			कैदीबन्दीको बृद्दि %
		पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	जम्मा		आश्रित	वालक	बालिका	
१	२०६६ असार मसान्तसम्म	-	-	-	-	-	-	११५००	-	-	-	-	०.००
२	२०६८असार मसान्तसम्म	-	-	-	-	-	-	१३०६८	-	-	-	-	१३.६३
३	२०७३ असार मसान्तसम्म	-	-	-	-	१६२५८	१२८१	१७५३९	९६९	९४	२२४	६	३४.२१
४	२०७४ असार मसान्तसम्म	-	-	-	-	१६५३०	१३२३	१७८५३	१००५	८२	२५४	४	१.७९
५	२०७५ असार मसान्तसम्म	-	-	-	-	१८०७४	१२८६	१९३६०	१०८७	६०	२५४	४	२.६९
६	२०७६ असार मसान्तसम्म	-	-	-	-	२०९८४	१४३४	२२४१८	११७२	८३	२५४	४	१५.७९
७	२०७७ असार मसान्त सम्मको विवरण	१३१२७	८२४	९२९४	५५७	२२४२१	१३८१	२३८०२	१२८७	८१	६०६	२३	६.१७
८	२०७८ असार मसान्त सम्मको विवरण	१२६८१	७९१	१०३५१	५६७	२३०३२	१३५८	२४३९०	१२६४	८९	७९१	२५	२.४७

सि. न.	विवरण	कैदी विवरण		थुनुवाको विवरण		कुल कैदीबन्दी			बिदेशी	बालबालिकाको विवरण			कैदीबन्दीको बृद्दि %
		पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	जम्मा		आश्रित	वालक	बालिका	
९	२०७९ असार मसान्त सम्मको विवरण	१३९४१	७४२	१०८४९	६६५	२४८०७	१४३३	२६२४०	१३५८	७२	१०३३	३१	७.५८
१०	२०८० असार मसान्त सम्मको विवरण	१५०६३	७७९	१०८८६	७६५	२५९४९	१५४४	२७४९३	१३८१	८५	१०८५	४२	४.७८

नोटः कुल कैदीबन्दीमा बिदेशी समेत समावेश भएको, आश्रीत र वालवालिका छुट्टै रहेको ।